

ప్రజా నాయకుడు ప్రకాశం

సంఘటన క్రమం

1. 1921 మద్రాసు న్యాయవాదవృత్తిని త్యజించాడు ప్రకాశం
  2. 1884 ఒంగోలు ప్రకాశం బాల్యం, నాటకాలు
  3. 1884 ఒంగోలు గురువు ఇమ్మానేని హనుమంతరావు నాయుడుగారి ప్రాపకం
  4. 1885 ఒంగోలు న్యాయవాది కావాలని ప్రకాశం ఆకాంక్ష; తల్లి మద్దతు
  5. 1886 రాజమండ్రి రాజమండ్రిలో ఉండిపోమ్మని గురువుగారి ప్రోద్బలం
  6. 1892 రాజమండ్రి న్యాయవాద విద్య కోసం మద్రాసు ప్రయాణం
  7. 1904 రాజమండ్రి ఇంగ్లండువెళ్ళి బార్-ఎట్- లా చదవాలని నిర్ణయం
  8. 1905 మద్రాసు తల్లి మరణం
- విరామం**
10. 1928 మద్రాసు సైమన్ రాక; కాల్పమని రొమ్ము నిచ్చిన ప్రకాశం
  11. 1930 మద్రాసు ఉప్పుసత్యాగ్రహం
  12. 1940 మద్రాసు నాయకత్వంపోటీ నుంచి విరమించు కోవాలని ఢిల్లీ పెద్దల ఒత్తిడి; ప్రకాశం నిరాకరణ
  13. 1946-47 మద్రాసు మద్రాసు రాష్ట్ర ప్రధానిగా ప్రకాశం; వ్యతిరేక శక్తుల విజృంభణ; రాజాజీతో ఘర్షణ
  14. 1952 మద్రాసు ఆంధ్రరాష్ట్ర సమస్య; ప్రకాశం - పట్టాభిల అభిప్రాయ భేదాలు
  15. 1953 కర్నూలు ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రథమ ముఖ్యమంత్రిగా ప్రకాశం
  - 1956 హైదరాబాదు అంతిమ ప్రస్థానం

రసరంజని, శైదరబాదు

గత ఏమినిదేళ్ళుగా నాటకరంగ ప్రగతికి కృషి చేస్తున్న సంస్థ. స్వయంగా ఉత్తమ నాటకాల ప్రయోగం; మంచినాటకాలు ప్రదర్శించే సమాజాలకు ప్రోత్సాహం; నటశిక్షణ; టిక్కెట్టుకొని నాటకాలు చూడడం ద్వారా నాటకరంగం తన కాళ్ళమీద తాను నిలబడడానికి కృషి చేయాలన్నతపన - ఇవీ రసరంజని కార్యక్రమాలు.

పాలకవర్గం

- అధ్యక్షులు : హెచ్.జె.దొర ఐ.పి.యస్
 ఉపాధ్యక్షులు : కె.వి.రమణ ఐ.ఎ.యస్.
 అశ్వినీ సుబ్బారావు
 కార్యదర్శి : జె.వి.సోమయాజులు
 సహాయ కార్యదర్శి : గరిమెళ్ల రామమూర్తి
 కోశాధికారి : దుగ్గిరాల సోమేశ్వరరావు
 సభ్యులు : చాట్ల శ్రీరాములు,
 తల్లా వరపులసుందరం, యం.ప్రాస్విస్,
 యస్.మోహన్, భరద్వాజ

ప్రజా నాయకుడు ప్రకాశం

ప్రదర్శన క్రమం

11.8.2000	ఏలూరు	16.8.2000	హైదరాబాద్
12.8.2000	విజయవాడ	17.8.2000	హైదరాబాద్
13.8.2000	గుంటూరు	23.8.2000	న్యూ ఢిల్లీ
		9.9.2000	రాజమండ్రి
		10.9.2000	విశాఖపట్నం

ఈ ప్రదర్శనలను సాధ్యం చేసిన సర్వశ్రీ హెచ్.జె.దొర, కె.వి.రమణగార్లకు, ఆయా పట్టణాలలోని సహాయకులకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వ సాంస్కృతిక విభాగానికి, దక్షిణ ప్రాంతీయ సాంస్కృతిక మండలి (శంజావూరు) వారికి మా హార్షిక కృతజ్ఞతలు.

రసరంజని

శైదరబాద్

సమర్పిస్తున్న

ప్రజా నాయకుడు ప్రకాశం

(నాటకం)

(ఆంధ్ర కేసరి టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులుగారి జీవితగాథను నాటకీకరణ)

రచన, దర్శకత్వం

మొదలి నాగభూషణ శర్మ

నాటకాన్ని గురించి

ఒక ప్రముఖ సమకాలీన రాజకీయ నాయకుణ్ణి గురించి నాటకం రాయడం- అందులోనూ జీవితాంతం ప్రత్యర్థులతో సంఘర్షణల్ని కొనసాగించిన ప్రకాశం పంతులుగారి మీద నాటకం రాయాలనుకోవడం అసిధారావ్రతమే!

ఇంతకీ ప్రకాశం గారిని గురించి నాటకం ఎందుకు?

ఒక పేదవాడు స్వయంకృషితో, ఆత్మీయతే ఆలంబనంగా ఉన్నత శిఖరాలకు ఎదగడం ఎలా సాధ్యమో ప్రకాశంగారి జీవితం విస్తృతం చేస్తుంది. తన సర్వస్వాన్ని దేశ స్వాతంత్ర్య సముపార్జన కోసం త్యాగం చేసిన మనీషి ఆయన. తానునమ్మిన సిద్ధాంతాల కోసం ఎవరినైనా ఎదిరించగల సాహసి. రాజకీయాలు స్వార్థపూరితాలై, పెడమార్గాన పడుతున్న రోజుల్లో నైతిక, నిస్వార్థ రాజకీయాల కోసం తపించిన వ్యక్తి ప్రకాశంగారు. సిద్ధాంతాలను నిలుపు కోవడం కోసం పదవుల్ని కాలదన్నిన ధీరుడాయన.

తెలుగువాడి ఆత్మస్థైర్యానికి, పట్టుదలకు, ప్రేమించే ఆర్థమైన మనసుకు, హరిస్తే ఎవరినీ లెక్కచేయని తనానికి- ఒక్కమాటలో చెప్పాలంటే - అసలుసిసలైన తెలుగుతనానికి బలీయమైన ప్రతీక ప్రకాశంగారి జీవితం.

అంతేకాదు. తెలుగువాళ్ళు జాతీయస్థాయిలో ఉన్నతమైన నాయకత్వాన్ని సాధించలేకపోవడానికి గలకారణాలు ప్రకాశం జీవితంలో అంతస్సూత్రంగా ఉన్నట్లు కనిపిస్తుంది నాకు. అందుకే ఈ నాటకం.

ఈ నాటకంలో ప్రకాశంగారు ప్రత్యర్థులతో విభేదించిన అన్ని అంశాలను ప్రకాశంగారి ఆత్మచరిత్ర "నాజీవితయాత్ర" నుంచే స్వీకరించాను నేను. నేను చేసిందల్లా ఆ సంఘర్షణల్ని నాటక సంఘటనలుగా మలచడానికి వీలుగా వేరువేరు ప్రదేశాల్లో ఉన్న సన్నివేశాలను ఏకీకృతం చేయడమే!

ఆంధ్రదేశం గర్వించదగ్గ ఒకమహామహుడి జీవితాన్ని నాటకంగా రాయగలగడం ఒకగొప్ప జీవితానుభవంగా భావిస్తాను. దానిని రంగస్థలం మీద ప్రయోగించడం - 50మంది నటులతో, 15 మంది సాంకేతిక నిపుణులతో - ఒక నాటక యజ్ఞమే! అందుకు సహాయం చేసిన ప్రతి ఒక్కరికీ నమస్కారాలు.

- నాగభూషణ శర్మ

నటు బృందం

- కథకుడు I : మొదలి నాగభూషణ శర్మ
- కథకుడు II : జె.వి.సోమయాజులు, బి.పి.ప్రసాద్
- ప్రకాశం III : చాట్ల శ్రీరాములు
- పిళ్లారిసెట్టి నారాయణరావు : బి.నారాయణ
- టి.వి. రాఘవరావు
- ఆత్మకూరి గోవిందాచార్యులు: యం.ప్రాస్నిస్ స్వామినాథన్
- తల్లి (సుబ్బమ్మ) : బుర్రా సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి
- శ్రీరాములు 1 : కుమారి ఆర్.ప్రతిమ
- ప్రకాశం 1 : కుమారి ఆర్.హేమమానస
- ఇమ్మానేని హనుమంతరావు : దుగ్గిరాల సోమేశ్వరరావు
- నాయుడు
- లక్ష్మమ్మ : బి.హెచ్.కళ్యాణి
- రామయ్య/ఎన్.జి.రంగా : సి.నారాయణస్వామి
- అయినాల తాతయ్య : కె.వి.శాస్త్రి
- నాయుడు
- చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహం: క్రమధాటి వెంకటేశ్వర శర్మ
- ప్రకాశం I : నడమింటి జగ్గారావు
- శ్రీరాములు II : పింగళి గంగాధర్ రావు
- కంచుమర్తి
- రామచంద్రరావు : తులసీ బాలకృష్ణ
- కడపకోటిరెడ్డి
- వార్తాహారుడు/ : మల్లాది కుటుంబశర్మ
- సుబ్బరామయ్య
- వెంకటరమణరావు : వై.మల్లికార్జున్
- జానకిరామయ్య : ఆర్.జనార్దన్
- డాక్టర్ : యస్.మోహన్

ఉద్యమ కార్యకర్తలు:
 యస్.మోహన్, కృష్ణంరాజు, మల్లికార్జున్, కుటుంబశర్మ,
 వేణుగోపాల్, రమేష్, కృష్ణ, బి.ఎల్.మూర్తి,
 రహంతుల్లా, సాకేత్ రామ్, మారయ్య

నటు, సాంకేతిక బృందం

- కన్నింగ్ హామ్ : వై.అనిల్ కుమార్
- పటావే : కె.బి.ఆర్.కృష్ణంరాజు
- జడ్డి డేవిస్ : యస్.శ్రీరామమూర్తి
- తెన్నేటి విశ్వనాథం : బి.ఆనందమోహన్
- సాగివిజయరామరాజు : పుండరీకాక్షశర్మ
- కొండావెంకటప్పయ్య : యం.ఆంజనేయులు
- కామరాజనాథార్ : బి.రఘునందన్
- వి.వి.గిరి : గరిమెళ్ళ రామమూర్తి
- రాజాజీ : ముట్నూరి కామేశ్వరరావు
- సూర్యకుమారి : సురభి శ్యామల
- పట్టాభి : జి.బి.రామకృష్ణశాస్త్రి
- పోలీసులు : కీర్తన్, రత్నశేఖర్ రెడ్డి, మహేష్, మహేంద్రకుమార్, రబ్బాని, రమేష్ కుమార్

సాంకేతిక బృందం

- లైటింగ్ : జాలీపుత్తునరి, నాగుబాబు
- ఆడియో : మధుసూదనాచారి
- మేకప్ : హరిశ్చంద్ర, గోపాలస్వామి
- పద్యసంగీతసహకారం : బుర్రా సుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి
- పద్యగానం : క్రమధాటి వెంకటేశ్వర శర్మ
- గేయగానం, నిర్వహణ : యస్.మోహన్
- సెట్స్ : సురభి పూర్ణచంద్రరావు
- స్టేజ్ మానేజర్ : పుండరి
- సహాయకులు : కీర్తన్, గంగాధర్, కుటుంబ శర్మ
- సహాయ దర్శకుడు : బి.పి.ప్రసాద్

సెట్ & కాస్ట్యూమ్ డిజైన్, ప్రయోగ నిర్వహణ
 గరిమెళ్ళ రామమూర్తి
 రచన, దర్శకత్వం:
 మొదలి నాగ భూషణ శర్మ